

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA SAMORZĄDÓW – METROPOLIA BYDGOSZCZ - ZA ROK 2021

W 2015 r. została uchwalona ustawa o związkach metropolitalnych, która dawała możliwość utworzenia takich związków przez największe polskie miasta wraz z okolicznymi samorządami. Ustawa zakładała znaczące finansowanie tej formy współpracy środkami z budżetu państwa. Jednak, w poprzedniej kadencji Sejmu usunięto z obiegu prawnego tę ustawę, tworząc tylko jeden związek metropolitalny w kraju, na Śląsku.

W związku z tym, Prezydent Bydgoszczy Rafał Bruski zaproponował Włodarzom samorządów, które chciały z Bydgoszczą utworzyć związek Metropolitalny założenie stowarzyszenia, jako alternatywnej formy współpracy między samorządowej. 15 września 2016 r. odbyło się w Bydgoszczy Zebranie Założycielskie, na którym przedstawiciele 19 miast i gmin oraz 2 powiatów podjęli uchwałę o powołaniu Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz 23 listopada 2016 r. postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, a od lutego 2017 roku zaczęło funkcjonować Biuro Stowarzyszenia. Powołane wzorem Gdańska czy Poznania Stowarzyszenie, jest alternatywą do formuły związku metropolitalnego formą współpracy samorządów, której celem jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru stowarzyszenia, a także jego promocja i dbanie o wspólne interesy zrzeszonych samorządów.

W 2021 roku przypadło pięciolecie funkcjonowania Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz.

Lista głównych inicjatyw podjętych w 2021 roku w oparciu o współpracę metropolitalną w ramach Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz na rzecz realizacji działań statutowych:

1. Stowarzyszenie kontynuuje stałą współpracę z Bydgoską Agencją Rozwoju Regionalnego w zakresie promocji gospodarczej regionu. W ramach tej współpracy:

- BARR przygotowując oferty inwestycyjne dla potencjalnych inwestorów bierze pod uwagę tereny nie tylko z Bydgoszczy, ale i z obszaru całego Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz;
- Zrzeszone w stowarzyszeniu samorzady mają możliwość zamieszczania swoich terenów inwestycyjnych w metropolitalnej, internetowej bazie pod adresem www.invest.barr.pl ;
- Kontynuowana jest realizacja projektu, pn.: „Wsparcie internacjonalizacji MŚP oraz promocji gospodarczej regionu na obszarze funkcjonowania Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz” jest wspólnym przedsięwzięciem Bydgoskiej Agencji Rozwoju Regionalnego (lider projekt) i Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz (partner projektu). Projekt został wybrany

do dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, poddziałanie 1.5.2 – Wsparcie procesu umiędzynarodowienia przedsiębiorstw. Budżet projektu wynosi 7.425.250,69 złotych, a dofinansowanie unijne - 5.709.950,47 złotych. Planowany okres realizacji projektu to sierpień 2018 – lipiec 2023 r.

Projekt, zgodnie z tytułem, przewiduje dwa rodzaje działań. W ramach wsparcia internacjonalizacji MŚP zaplanowano pomoc finansową dla przedsiębiorstw w zakresie takich działań, jak udział w międzynarodowych targach i wystawach oraz związanych z nimi misjach gospodarczych, czy wyszukiwanie i dobór partnerów na rynkach docelowych. Planowany jest również cykl spotkań szkoleniowo-informacyjnych, poświęconych różnym aspektom prowadzenia działalności gospodarczej na rynkach zagranicznych.

W zakresie promocji gospodarczej regionu opracowano katalogi i ulotki promocyjne dla wszystkich gmin – członków Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, opracowano i przeprowadzono kampanię promocyjną w mediach tradycyjnych i elektronicznych oraz zlecono wykonanie filmu promującego potencjał gospodarczy i inwestycyjny regionu. Stworzona została także profesjonalna internetowa baza ofert inwestycyjnych dla obszaru gmin – członków stowarzyszenia.

W ramach projektu przedstawiciele SMB oraz BARR mają możliwość uczestniczenia w roli wystawcy na międzynarodowych imprezach targowych – Międzynarodowych Targach Nieruchomości i Inwestycji Expo Real w Monachium, promując potencjał gospodarczy Metropolii Bydgoszcz oraz Międzynarodowej Giełdzie Turystycznej ITB Berlin – promując walory turystyczne i produkty regionalne.

Z uwagi na pandemię koronawirusa COVID-19 w 2021 części zadań zaplanowanych w ramach projektu nie udało się zrealizować. Organizatorzy na całym świecie odwoływali większość wydarzeń targowych, w związku z czym nie mogły odbyć się zaplanowane dla Członków metropolii wyjazdy, a także misje gospodarcze dedykowane internacjonalizacji przedsiębiorstw z obszaru SMB.

2. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej – SUMP (ang. „Sustainable Urban Mobility Plan”) Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, we współpracy z Ministerstwem Infrastruktury, Komisją Europejską, Inicjatywą Jaspers oraz Centrum Unijnych Projektów Transportowych w ramach przygotowania do kolejnej perspektywy finansowej, od 2019 roku realizuje pilotaż, którego celem jest wsparcie merytoryczne miast i obszarów funkcjonalnych w przygotowaniu lub aktualizacji planu zrównoważonej mobilności miejskiej. Plany te (SUMP-y) mają być wymagane przez Komisję Europejską przy pozyskiwaniu dofinansowania ze środków unijnych na projekty transportowe i komunikacyjne w perspektywie finansowej na lata 2021 – 2027.

Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz

Do udziału w pilotażu, podobnie jak inne polskie miasta, Bydgoszcz aplikowała wraz ze swoim naturalnym obszarem funkcjonalnym – jako Metropolia Bydgoszcz. Dokument będzie opracowywany w ścisłej współpracy Miasta Bydgoszcz i gmin partnerskich. Program ma na celu:

- Wsparcie władz lokalnych w kompleksowym podejściu do działań związanych z kształtowaniem mobilności miejskiej obejmującej transport, ochronę środowiska, zdrowie, rozwój społeczny i gospodarczy;
- Transfer wiedzy i dobrych praktyk do jednostek samorządu terytorialnego, wsparcie miast i obszarów funkcjonalnych w przygotowaniu lub aktualizacji planu zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP).

Na mocy zawartego pomiędzy Miastem Bydgoszcz a Stowarzyszeniem Metropolia Bydgoszcz porozumienia ogłoszono postępowanie publiczne na wyłonienie wykonawcy Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego, a w kwietniu 2021 roku podpisano umowę z wykonawcą firmą LPW sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach. Wartość zamówienia opiewa na 1 228 770 zł brutto, a termin realizacji przypada w połowie 2022 roku. W 2021 roku zgodnie z przyjętym harmonogramem zrealizowano pierwszy etap realizacji SUMP-a tj. diagnozę stanu istniejącego, pomiary i analizę cech ruchu drogowego, badania uzupełniające przemieszczeń mieszkańców na podstawie kart SIM, konsultacje społeczne w każdej gminie SMB oraz pogłębione wywiady focusowe ze stroną społeczną.

3. Miasto Bydgoszcz rozszerzając w 2018 roku program Bydgoskiej Karty Seniora 60+ na obszar całego Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz, wprowadziło jednocześnie Metropolitalną Kartę Seniora 60+. Seniorzy z gmin zrzeszonych w SMB mogą korzystać z szeregu zniżek i atrakcji w ramach karty, która obowiązuje u wszystkich partnerów z całego obszaru metropolii. W 2021 roku cały czas kontynuowano realizację tego cieszącego się wśród mieszkańców dużym zainteresowaniem programu. Z powodu pandemii nie zrealizowano zaplanowanej kampanii promocyjnej mającej na celu dalsze upowszechnienie programu wśród seniorów, a także zachęcenie kolejnych przedsiębiorców do zostania jego partnerem.
4. Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz utrzymuje stworzoną aplikację mobilną „Metropolia Bydgoszcz”, która skupia w jednym miejscu niezbędne informacje dotyczące zrzeszonych samorządów, m.in.: kalendarz wydarzeń, bazę noclegową, listę partnerów Karty Seniora 60+.
5. Miasto Bydgoszcz tworzy Bydgoską Grupę Zakupową, do której poza innymi podmiotami, należy 12 samorządów z terenu Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz. Bydgoszcz, komunalne

Łukasz Krupa
Dyrektor Biura Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz
85-102 Bydgoszcz, ul. Jezuicka 1,
tel.: 515 144 633
email: kontakt@metropoliabydgoszcz.pl
www.metropoliabydgoszcz.pl

Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz

spółki, jednostki budżetowe, szpitale, część gmin tworzących Metropolię Bydgoszcz, a także inne samorządy wchodzące w skład Bydgoskiej Grupy Zakupowej wspólnie kupują gaz ziemny oraz energię elektryczną po uzyskanej w drodze przetargów atrakcyjnej cenie. W 2021 odbył się kolejny przetarg na zakup energii elektrycznej dla członków grupy zakupowej.

6. Miasto Bydgoszcz, w ramach współpracy metropolitalnej, kontynuuje z gminami SMB współpracę w zakresie zagospodarowania odpadów i utylizacji ich w bydgoskim Zakładzie Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych „ProNatura”. Na koniec 2021 roku do bydgoskiej instalacji trafiły śmieci z 11 gmin z obszaru Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz. W ramach współpracy metropolitalnej miasto przystąpiło do opracowania długoletniej koncepcji dojścia do samowystarczalności w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych z całego obszaru Metropolii Bydgoszcz.
7. Miasto Bydgoszcz w ramach współpracy metropolitalnej konsekwentnie rozwija sieć połączeń z gminami ościennymi w oparciu o miejskie autobusy. To właśnie organizacja transportu była jednym z głównych zadań związków metropolitalnych, na które, zgodnie z założeniami ustawy o związkach metropolitalnych, w dużej mierze miały być przeznaczone dodatkowe środki z budżetu państwa. Bez tego typu systemowych rozwiązań wspieranie rozwoju transportu poza miastem centralnym z powodów finansowych jest bardzo utrudnione. Miasto Bydgoszcz, w ramach współpracy metropolitalnej oferuje zainteresowanym gminom współfinansowanie komunikacji publicznej do tych gmin. Jednak rozwój i funkcjonowanie międzygminnego transportu publicznego wymaga pokrywania przez samorządy deficytu ze sprzedaży biletów na danej linii. Gminy mniej zamożne, albo położone dalej od Bydgoszczy (odległość podnosi koszt funkcjonowania linii) często pomimo chęci i oczekiwań mieszkańców nie mogą z powodów finansowych pozwolić sobie na podjęcie takich działań. Pomimo to, od czasu powstania Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz sukcesywnie uruchamiane są nowe linie międzygminne. Według stanu na koniec 2021 w ramach porozumień zawartych pomiędzy Miastem Bydgoszcz z gminami Białe Błota, Osielsko, Nowa Wieś Wielka oraz Dobrcz funkcjonuje już 10 linii autobusowych całorocznych - 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99 oraz jedna linia sezonowa w ramach zawartego porozumienia z Gminą Dąbrowa Chełmińska na obsługę połączenia do Ostromecka – linia nr 40.
8. W 2019 roku w ramach metropolitalnej współpracy wprowadzono Metropolitalną Kartę Uczniowską dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych zamieszkujących na terenie gmin, z którymi Miasto Bydgoszcz zawarło porozumienie dotyczące komunikacji miejskiej (Dobrcz, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska).

Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz

Te gminy oferują mieszkańcom kartę, która umożliwia uczniom korzystanie z komunikacji miejskiej zarówno na liniach międzygminnych jak i w komunikacji publicznej na terenie Bydgoszczy w bardzo atrakcyjnej cenie (bilet miesięczny 10 zł, roczny 100zł). W 2020 roku rozszerzono możliwość dołączenia do programu Metropolitalnej Karty Uczniowskiej gminom, do których nie kursują połączenia międzygminne oparte o bydgoską sieć autobusów. Pierwszą gminą, która skorzystała z tej możliwości była Gmina Sicienko. W 2021 roku do programu dołączyła Gmina Mroczka.

9. Bydgoszcz przez ostatnie kilka lat, podobnie jak inne duże miasta w Polsce organizuje cieszącą się ogromną popularnością wśród mieszkańców akcją rabatową ZA PÓŁ CENY. Od 2017, w ramach działań metropolitalnych, oferta współpracy została skierowana do przedsiębiorców – partnerów z obszaru wszystkich gmin Metropolii Bydgoszcz, aby mieszkańcy z całego jej obszaru mogli skorzystać z licznych ofert promocyjnych „za pół ceny”. W 2021 roku zorganizowano już piątą edycję tego wydarzenia na całym obszarze bydgoskiej metropolii. Mając na uwadze panujące obostrzenia i trudną sytuację przedsiębiorców w czasie pandemii zdecydowana, aby organizowana wcześniej akcja w formule weekendowej trwała w tej edycji podobnie jak w roku 2020 przez cały tydzień.
10. Od 2019 roku gminy SMB biorą udział w ogólnopolskiej rywalizacji o Puchar Rowerowej Stolicy Polski. Głównym organizatorem i inicjatorem akcji jest Miasto Bydgoszcz, które z gminami stowarzyszenia startuje, jako drużyna Metropolia Bydgoszcz. W tym ogólnopolskim projekcie w 2020 roku wzięły udział 43 miasta prezydenckie z 15 województw a w roku 2021 już 53 miasta ze wszystkich województw. W ramach działań integrujących mieszkańców obszaru metropolii zorganizowano cosobotnie przejazdy rowerowe z Bydgoszczy do turystycznie atrakcyjnych miejsc na terenie gmin członkowskich. Dodatkowo w ramach wewnętrznej rywalizacji wybrano Najbardziej Rowerową Gminę i Najbardziej Rowerową Szkołę Metropolii Bydgoszcz 2021 roku.
11. W grudniu 2020 roku KPEC Spółka z o.o. zakończyło budowę pierwszej z pięciu nowoczesnych elektrociepłowni gazowych pracujących w wysokosprawnej kogeneracji. Instalacja powstała w Szubinie. W czerwcu 2021 r. zakończono budowę drugiego bloku kogeneracyjnego w Nakle nad Notecią, a budowa trzech pozostałych, tj. na os. Osowa Góra w Bydgoszczy, w Solcu Kujawskim i w Koronowie jest w trakcie realizacji. Na koniec 2021 r. stopień zaawansowania rzeczowego oceniono na 80%. Zakończenie budowy tych trzech bloków planowane jest w pierwszym półroczu 2022 r.

Dzięki elektrociepłowniom, Spółka wyprodukuje energię elektryczną i energię ciepłą. Energia wyprodukowana w tych źródłach pozwoli na dostarczenie w okresie letnim do odbiorców na Osowej Górze, w Nakle nad Notecią, Szubinie, Koronowie i Solcu Kujawskim energii ciepłej do podgrzania wody użytkowej, dzięki czemu w okresie letnim Spółka zrezygnuje z użycia węglowych źródeł ciepła, natomiast w okresie zimowym elektrociepłownie pozwolą na zredukowanie ilości spalonego węgla, dzięki wzajemnemu wspomaganie ciepłowni tradycyjnej i źródła gazowego.

Zadania są współfinansowane ze środków z NFOŚiGW z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Inwestycje są podzielone na dwa Projekty:

1. dla lokalizacji w Szubinie, Nakle nad Notecią i Osowej Górze: całkowite koszty projektu: 26,357 mln złotych brutto
2. dla lokalizacji w Koronowie i Solcu Kujawskim: całkowite koszty projektu: 18,083 mln złotych brutto.

Źródła pracujące w wysokosprawnej kogeneracji pozwolą na redukcję zużycia energii pierwotnej pochodzącej z miazła węgla kamiennego, redukcję gazów cieplarnianych emitowanych do atmosfery oraz produkcję energii elektrycznej. Źródła kogeneracyjne są efektywne energetycznie, bowiem wyprodukowana energia ciepła jest efektem towarzyszącym produkcji energii elektrycznej, w przeciwieństwie do ciepłowni, gdzie paliwo spala się wyłącznie do produkcji ciepła.

12. W październiku 2020 roku odbyło się pierwsze formalne posiedzenie Rady Gospodarczej przy Stowarzyszeniu Metropolia Bydgoszcz przekładane wcześniej z powodu pandemii. W czasie spotkania przyjęto regulamin Rady, a także wybrano jej Przewodniczącego, którym został Piotr Terlecki – Prezes Zarządu Izby Przemysłowo-Handlowej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W 2021 roku w ramach funkcjonowania Rady Gospodarczej zorganizowano dla jej członków oraz przedsiębiorców z obszaru Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami samorządu województwa dotyczące Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021 – 2027.
13. W maju 2020 roku Prezydent Bydgoszczy wystąpił do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Przewodniczącej Sejmiku Kujawsko-Pomorskiego o utworzenie instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 w oparciu o obszar i strukturę Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz.

21 grudnia 2020 r. – obszar Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz - w przyjętej przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego nowej Strategii Województwa Strategia Przyspieszenia 2030 - został oficjalnie uznany jako Obszar Funkcjonalny Miasta Bydgoszczy, z możliwością pełnienia funkcji ZIT w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 co pozwoliło na formalne rozpoczęcie prac przygotowawczych. Pozwoliło to na formalne rozpoczęcie i prowadzenie w 2021 roku prac przygotowawczych nad przystąpieniem do realizacji instrumentu ZIT. Rozpoczęto opracowywanie materiałów niezbędnych do przygotowania strategii ZIT oraz innych dokumentów strategicznych dla obszaru Metropolii Bydgoszcz, a także prowadzono rozmowy z samorządem województwa w zakresie zadań, jakie ma realizować ZIT Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego, puli środków do wykorzystania w ramach ZIT, a także możliwości realizacji dodatkowych zadań w ramach ZIT, m.in. pełnienia przez Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz roli Instytucji Pośredniczącej.

14. Stowarzyszenie Metropolia Bydgoszcz zleciło opracowanie dokumentu „Program Ograniczenia Emisji Gazów Ciężkich dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego (Obszar Działania SMB) – 2027+”

Celem opracowania dokumentu: „Program Ograniczenia Emisji Gazów Ciężkich dla Bydgoskiego Obszaru Funkcjonalnego (Obszar Działania SMB) – 2027+” jest poprawa jakości powietrza, stanu środowiska jako całości oraz zdrowia ludzi poprzez ograniczenie emisji gazów ciężkich.

Program ma stanowić narzędzie do kreowania przyszłej współpracy na rzecz Metropolii Bydgoszcz. Dokument pozwoli na uzyskanie przekrojowych informacji o przedsięwzięciach inwestycyjnych i pozainwestycyjnych. Pozytywnym aspektem opracowania Programu będzie możliwość aplikowania o środki finansowe na zaplanowane inwestycje w latach 2021-2027 jak i w latach kolejnych w zdefiniowanych obszarach oraz przygotowanie i koordynowanie projektów zintegrowanych w Bydgoskim Obszarze Funkcjonalnym.

Dokument ma służyć całemu Bydgoskiemu Obszarowi Funkcjonalnego tj. obszarowi gmin członkowskich Stowarzyszenia Metropolia Bydgoszcz. W październiku 2021 roku podpisano umowę z wykonawcą tj. Pomorską Grupą Konsultingową S.A. opiewającą na kwotę 98 400 zł brutto z początkowym terminem realizacji do 15 grudnia 2021 r., który z powodu trudności z pozyskaniem części niezbędnych materiałów wydłużono do 15 lutego 2022 r.

Opracował:
Łukasz Krupa
Dyrektor Biura